

populair

SPRÁVA Z PODUJATIA

ŠTUDIJNÁ CESTA ZA PRÍKLADMI DOBREJ PRAXE V OBLASTI UDRŽATEĽNEJ MOBILITY

Projekt LIFE IP - Zlepšenie kvality ovzdušia (LIFE18 IPE/SK/000010) podporila
Európska únia v rámci programu LIFE

Názov podujatia: Študijná cesta za príkladmi dobrej praxe v oblasti udržateľnej mobility

Dátum a miesto konania: 24. – 25. máj 2022, Viedeň, Rakúsko

Cieľ podujatia:

Cieľom organizátorov študijnej cesty z Ministerstva životného prostredia SR a Slovenskej agentúry životného prostredia je priblížiť zástupcom samospráv problematiku udržateľnej mobility, vrátane plánovania a realizácie dopravy vo Viedni. Zároveň účastníkom podujatia vytvorí priestor pre inšpiráciu a vzájomné zdieľanie skúseností ako aj praktických príkladov dobrej praxe k téme udržateľnej mestskej mobility s odborným výkladom slovenského sprievodcu a miestnych expertov na pešiu dopravu, cyklo dopravu a verejnú dopravu.

Program:

1. deň (24. máj 2022)

07.00 - 07.15 hod.	Banská Bystrica, Nám. slobody, parkovisko pri Dome kultúry - zraz účastníkov
08.45 - 09.00 hod.	Nitra, železničná stanica - zraz účastníkov
10.15 - 10.30 hod.	Bratislava, ČS OMV pri Auparku - zraz účastníkov
12.00 - 13.00 hod.	Viedeň - príchod do miesta ubytovania, spoločný obed Star Inn Hotel *** Wien Schönbrunn (https://starinnhotels.com/star-inn-hotel-wien-schoenbrunn/#)
13.00 - 18.00 hod.	odborný program v exteriéri za účasti miestnych expertov (predstavenie národného programu pre školy "Klimaaktiv Mobil", prehliadka mestskej časti Aspern)
18.00 - 19.00 hod.	spoločná večera

2. deň (25. máj 2022)

08.00 - 09.00 hod.	spoločné raňajky
09.00 - 13.00 hod.	odborný program v exteriéri za účasti miestneho experta (prehliadka v miestnom obvode Mariahilf - od Schwededeplatz, Stephansplatz cez Mariahilfer Straße až po Zollergasse)
13.00 - 14.00 hod.	spoločný obed, odchod z Viedne na Slovensko
17.00 - 17.15 hod.	príchod do Bratislavy
18.30 - 18.45 hod.	príchod do Nitry
20.15 - 20.30 hod.	príchod do Banskej Bystrice

Počet účastníkov: 25 (v zmysle podpísanej prezenčnej listiny)

Priebeh študijnej cesty

1. deň (24. máj 2022)

Študijná cesta sa uskutočnila za účelom získania poznatkov v oblasti zavádzania opatrení pre udržateľnú mobilitu v mestách v susednom Rakúsku. 20 zástupcov samospráv zo Slovenska dostalo príležitosť oboznámiť sa s postojmi, aktivitami a zavádzaním trvalých opatrení priamo od zástupcov

Spolkového ministerstva pre klímu, životné prostredie, energetiku, mobilitu, inovácie a technológie a zástupcov ďalších inštitúcií a organizácií pôsobiacich vo Viedni.

Prvý deň študijnej cesty prijal účastníkov zo Slovenska priamo pán. Robert Thaler, minister pre klímu, životné prostredie, energetiku, mobilitu a inovatívne v technológie Spolkovej republiky Rakúska, ktorý vo svojej prezentácii hovoril o hlavných prioritách a cieľoch, ktoré Rakúsko v oblasti udržateľnej mobility presadzuje a akými aktivitami a trvalými opatreniami ich naplňajú. V jeho prednáške odznelo, že hlavný dôraz kladú na rozvoj pešej a cyklo dopravy a tomu prispôsobujú národné programy, ktoré sa postupne premietajú na lokálnu úroveň.

Petra Völkl, z oddelenia Active Mobility and Mobilitymanagement predstavila dokument, tzv. „Viedenskú deklaráciu“, ktorú 17. mája 2021 podpísalo ďalších desať európskych krajín. Je to pozičný dokument pre mládež zameraný na Dopravu, zdravie a Environmentálny paneurópsky program (THE PEP). Základným vyhlásením v tomto dokumente je, že jeho podporovatelia sa budú usilovať o budovanie čistej, bezpečnej, zdravej a inkluzívnej mobility a dopravy. Tento dokument obsahuje nápady a príspevky angažovaných mladých ľudí v oblasti dopravy, životného prostredia a zdravia a tieto sú spracované v rôznych formách do vzdelávacích programov, rôznych manuálov, ale aj konkrétnych opatrení. Dokument je zameraný na cieľovú skupinu detí a mladých ľudí do 30 rokov, ktorí do jeho tvorby boli zapojení a následne sú systematicky zapájaní aj do jeho implementácie. Petra Völkl vyzvala aj zástupcov zo Slovenska, aby sa pridali k tejto iniciatíve, ktorá vznikla u nich na ministerstve a dnes ju nasledujú desiatky organizácií a inštitúcií po celej Európe. (prezentácia č. 1.)

Elke Kastner, manažérka pre mobilitu v Klimatickej aliancii/ Climate Alliance Austria, ktorá je zároveň národnou koordinátorkou pre kampaň Európsky týždeň mobility, predstavila množstvo inšpiratívnych programov a podujatí na podporu tejto európskej kampane. Vďaka systematickému prístupu a aktívnej koordinácii kampane z národnej úrovne sa tak Rakúsko radí dlhé roky k najaktívnejším krajinám v tejto kampani s najväčším počtom registrovaných samospráv a organizácií z celej Európy. V minulom roku bolo do kampane zapojených 438 samospráv s množstvom zorganizovaných podujatí a trvalých opatrení po celom Rakúsku. Elke Kastner vo svojej prezentácii predstavila aj program a formy podpory pre samosprávy pre kampaň ETM 2022. (prezentácia č.2.)

Christoph Link, senior expert na Mobilitu a územné plánovanie z Rakúskej energetickej agentúry, ktorá slúži ako kompetenčné centrum pre energetiku, poskytuje poradenstvo pri politických rozhodnutiach, pre podnikateľov a organizáciám na vedeckom základe. Vo svojej prezentácii účastníkom predstavil v skratke činnosť agentúry, jej financovanie priority a predstavil tiež príklady dobrých programov, vďaka ktorým sa im podarilo znížiť produkciu emisií. Zavedenie tzv. JobBikes a JobTickets vo veľkej spoločnosti Julius Blum GmbH, kde napríklad pre zamestnancov vybudovali viac parkovacích miest pre bicykle, ktoré sú vybavené aj nabíjacími stanicami pre elektrické bicykle, zaviedli využívanie elektrických automobilov na spoločné dochádzanie zamestnancov tzv. car pooling, vďaka čomu sa podarilo známemu výrobcovi ušetriť až 3 000 CO2 za rok. Christofer Link hovoril o tom, že hlavný dôraz v spoločnosti kladú na podporu cyklorozvoja a pešej chôdze, k čomu najnovšie spracovali plán pešej dostupnosti, kde kombinujú kombinujúci infraštruktúru, priestorové plánovanie, zvyšovanie povedomia a značenie tak, aby sa čo najviac zlepšovala pre obyvateľov pešia dostupnosť. Vo svojej prezentácii spomenul aj mestskú časť Viedne – Aspern, ktorú účastníci zo Slovenska boli priamo navštíviť (prezentácia č. 3.)

Maria Zögernitz, manažérka mobility pre deti a mládež z Klimatickej aliancii/ Climate Alliance Austria. Rovnako tak, ako predošlé programy aj manažment mobility pre deti a mládež sa realizuje z poverenia Spolkového ministerstva pre ochranu klímy, životného prostredia, energetiky, mobility, inovácií a techniky (BMK). Mobichecks/body získané na dochádzanie aktívnymi formami dopravy do škôlok a škôl sú financované z programu „Riadenie mobility pre deti a mladých ľudí aktívnych v oblasti klímy“.

Tamara Bauer, manažérka pre mobilitu z Agentúry pre mobilitu mesta Viedeň/Mobility agency Vienna. Mesto Viedeň zavádza množstvo opatrení na zvýšenie bezpečnosti na ceste do školy, jedným z nich je aj celomestský program školské zóny/„School Street“, ktorý predstavila účastníkom zo Slovenska. V dňoch vyučovania platí zákaz vedenia motorových vozidiel 30 minút pred začiatkom vyučovania, alebo po skončení vyučovania. Okrem značiek zákaz vjazdu ktoré upozorňujú na „Schulstrasse“, je úsek cesty v uvedenom období úplne uzavretý pre motorovú dopravu. Tamara ozrejmila vo svojej prezentácii, že cieľom programu je znížiť intenzitu dopravy pred školami a používanie tzv „mamataxi“ a postupné zavádzanie školských zón má okrem iného aj pozitívne vedľajšie dopady na to, že deti čoraz častejšie prichádzajú do školy na bicykli, kolobežke alebo pešo, čo je dobré pre ich koncentráciu a zdravie. (Prezentácia č.4.)

Roland Herbst, profesor gymnázia, na ktorom učí už 35 rokov umenie a technické práce. predstavil účastníkom projekt transformácie priestoru priamo pred školou. Nakoľko škola nemá školský dvor, jediné miesto pre žiakov kde sa môžu pohybovať a zdržiavať je ulica, z ktorej sa do školy vchádza. V roku 2010 začal pán profesor so žiakmi plánovať transformáciu ulice pred školou tak, aby tam vzniklo príjemné a bezpečné miesto, kde by žiaci mohli pred vyučovaním a po skončení školy tráviť čas so svojimi spolužiakmi. Proces transformácie prebiehal v niekoľkých fázach, kedy žiaci pod vedením pána profesora plánovali budúcu podobu ulice, prebiehali legislatívne procesy na vylúčenie motorovej dopravy z ulice a tiež hľadanie financií na vybudovanie „školského nádvorja“. V roku 2014 vznikol pred školou priestor, ktorí si obľúbili žiaci, ale aj vedenie mesta ocenilo takúto transformáciu, čím sa táto aktivita stala vzorovým príkladom pre ostatné školy, nie len na území mesta Viedeň, ale po celej krajine a mnohé ju postupne nasledujú.

Účastníci študijnej cesty mali príležitosť navštíviť aj **mestskú štvrť Viedne Aspern**, kde je na bývalom letisku budované mesto Seestadt, ktoré je jeden z najväčších príkladov dobrej praxe budovania udržateľného sídla v Európe. Formuje sa tu nové mestské centrum, kde sú uplatnené princípy udržateľnej mobility, nízkej energetickej náročnosti a komunitného rozvoja tak, aby vyhovovalo celému spektru života, bolo príjemným miestom pre život obyvateľov, ale aj atraktívnym miestom pre podnikateľov. Viacfázový rozvoj do nasledujúcej dekády má vytvoriť vysokokvalitné bývanie pre viac ako 25 000 ľudí a v konečnom dôsledku aj tisíce pracovných miest. Počas moderovanej prehliadky tak účastníci videli reálne v praxi sídlo, kde bolo na uliciach minimálne množstvo priestoru venovaného motorovej doprave, naopak priestor bol vyčlenený hlavne pre peších, široké chodníky, námestia s mini ihriskami, cyklistická infraštruktúra, množstvo zelene a atraktívne verejné priestranstvá účelovo zamerané tak, aby vytvárali obyvateľom možnosť zdravého životného štýlu pre všetky vekové kategórie.

2. deň (24. máj 2022)

Druhý deň študijnej cesty účastníci mali jedinečnú príležitosť spoznať Viedeň priamo v jej centre, ktorým ich sprevádzala **pani Clarissa Knehsa z oddelenia Architektúry a urbanizmu na Magistráte mesta Viedeň**. Mesto Viedeň má v oblasti mobility hlavnú prioritu zlepšiť podmienky pre chodcov a cyklistov a tiež klásť dôraz na zmierňovanie klimatickej zmeny. Clarissa previedla účastníkov po uliciach a uličkách, ktoré v poslednom období prešli transformáciou, kde bola obmedzená, alebo vylúčená motorová doprava a bol pridaný priestor chodcom a cyklistom. V uliciach pribudlo množstvo zelene, vo väčšine ulíc sa spomaľuje sa doprava na 30km/h a na miestach kde boli pôvodne parkoviskách budujú záhradky, sadia stromy a tam kde to nie je možné či už z priestorového hľadiska, alebo množstva sietí v komunikáciách sadia vertikálnu zeleň, ktorá nie je náročná ani na priestor pre koreňový systém, ani na vlahu. Účastníci študijnej cesty mali príležitosť vidieť hlavnú obchodnú ulicu Mariahilfer Strasse a oboznámiť sa s procesom jej transformácie, kedy od najrušnejšej ulice, s vysokou intenzitou motorovej dopravy vznikla tzv „share the road“ zdieľaná ulica, odkiaľ bola vylúčená

motorová doprava a uličný priestor bol upravený hlavne pre potreby chodcov a cyklistov. Rovnako tak postupne prechádzajú transformáciou aj vedľajšie ulice a uličky, ktoré mohli účastníci vidieť a vďaka fantastickému výkladu priamo od architektky mesta sa tak mohli dozvedieť aj podrobnosti o procesoch, ktoré implementácii predchádzali, ako aj o plánoch zástupcov mesta Viedeň do budúcnosti.

Náhľady z prezentácií:

Prezentácia č. 1 - Petra Vökl, z oddelenia Active Mobility and Mobilitymanagement

klima aktiv mobil mobility management for children and youth

Target

Bridge to infrastructure

New climate friendly
mobility routines

Children move adults

General conditions

5

Mobility management for children and youth

- Since **2005**: more than 500 Austrian educational institutions
- 88,000 children and young people reached in projects
- 6,000 pedagogues involved
- More than 1,100,000 car trips and 880 tons CO₂ saved

6

Prezentácia č. 2 - Elke Kastner, manažérka pre mobilitu v Klimatickej aliancii/ Climate Alliance Austria

EUROPEAN
MOBILITYWEEK
Austria

Better connections
Mix and Move! – klimafreundlich mobil

Logo of the Austrian Federal Government, Ministry of Climate Change, Energy, Mobility and Technology; logo of klimaktiv; logo of the Austrian Climate Alliance; logo of the European Union.

EUROPEAN MOBILITYWEEK
16-22 SEPTEMBER

Austria-Wide Activities 2022

- 1. European Year of Youth: Video-Competition for Young People**
Competition on Instagram and TikTok.
- 2. Mobility Webinar Series**
5 Webinars, each with a special focus topic
- 3. Edgar on the Road**
Showcasing of Good-Practice-Examples of each federal states on Social Media;
combined with Networking- Meetings with politicians and supporters of the campaign

Logo of the Austrian Federal Government, Ministry of Climate Change, Energy, Mobility and Technology; logo of klimaktiv; logo of the Austrian Climate Alliance; logo of the European Union.

EUROPEAN MOBILITYWEEK
16-22 SEPTEMBER

- 4. Mayor's Challenge**
Austrian mayors are encouraged to leave the car behind for a week and walk, cycle or use public transport.
- 5. Park(ing) Day on 16th of September**
Parking Spaces are redesigned and become small Neighborhood Meeting Points
- 6. Regional Rail Day**
Special Focus on Regional Railways on Saturday 18th of September

Logo of the Austrian Federal Government, Ministry of Climate Change, Energy, Mobility and Technology; logo of klimaktiv; logo of the Austrian Climate Alliance; logo of the European Union.

EUROPEAN MOBILITYWEEK
16-22 SEPTEMBER

Prezentácia č. 3 - Christoph Link, senior expert na Mobilitu a územné plánovanie z Rakúskej energetickej agentúry

klimaaktiv mobil

Austrian Federal programme for climate-friendly mobility

klimaaktiv mobil
 Slovakian Delegation
 24th of May 2022
 Federal Government Building, Radetzkystraße 2, 1030 Vienna

klimaaktiv mobil in a nutshell

-
Advisory programmes
 Free assistance with the development, implementation and submission of financial support for climate protection measures for climate-friendly mobility.
-
Financial support programmes
 Financial support for companies, cities, communities and associations for active mobility and mobility management, alternative transport systems, fleet conversions and e-mobility.
-
Awareness raising
 Information campaigns on the advantages of climate-friendly mobility: cycling, public transport, fuel-saving training and alternative vehicles and drives.
-
Education and certification schemes
 Training and certification: cycling trainers, eco-driving trainers, e-mobility experts, klimaaktiv mobil driving school, bike technician and much more.
-
Partnership and awarding
 Awards for companies, municipalities and associations as klimaaktiv mobil project partners by the Minister of Climate Action.

3

Walking Master Plan – strengthening mobility on foot

- New focus of klimaaktiv mobil
- First holistic projects in early 2022 combining infrastructure, spatial planning, awareness raising, signage
- Modal split by an integrated approach improving walkability

7

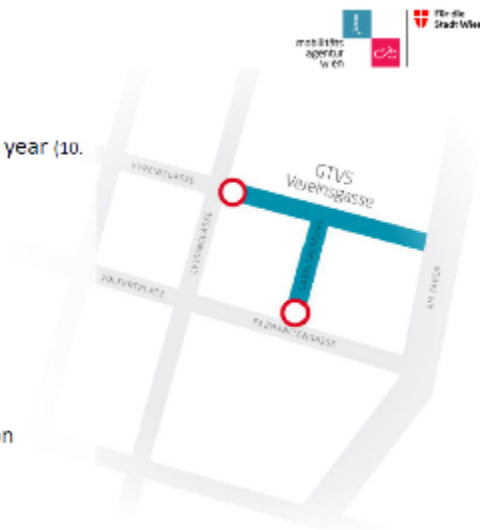
Prezentácia č. 4 - Tamara Bauer, manažérka pre mobilitu z Agentúry pre mobilitu mesta Viedeň/Mobility agency Vienna

Pilot project

GTVS Vereinsgasse

- Two months at the beginning of school year (10. September - 2. November 2018)
- Pilot survey
 - Pre-survey in June (2 date)
 - Main survey during the pilot phase
 - 1x in **september (with physical barriers)**
 - 1x in **october (without physical barriers)**
 - Data collection
 - in the morning 7:30 und 8:30 Uhr
 - in the afternoon 15:45 und 16:45 Uhr
- already accompanied by communication through Mobility Agency of Vienna

Mobilitätsagentur Wien | 2022

Outlook

- School Streets - Bike as alternative to folding gates
- New locations
- temporary solution on the way to car-free school zones

Mobilitätsagentur Wien | 2022

SPRAVA Z PODOJATA

Fotodokumentácia:

Návšteva na Ministerstve pre klímu, životné prostredie, energetiku, mobilitu a inovatívne v technológiách (BMK) Spolkovej republiky Rakúska

Ukážka realizácie parkoviska pre bicykle pred budovou ministerstva BMK

Riešenie spoločných priestorov pre voľnočasové a komunitné aktivity vo vnútroblokoch obytnej štvrte v mestskej časti Aspern (dopravné ihrisko, parkovanie pre bicykle, výsadba zelene a pod.)

Bikesharing a carsharing v mestskej časti Aspern

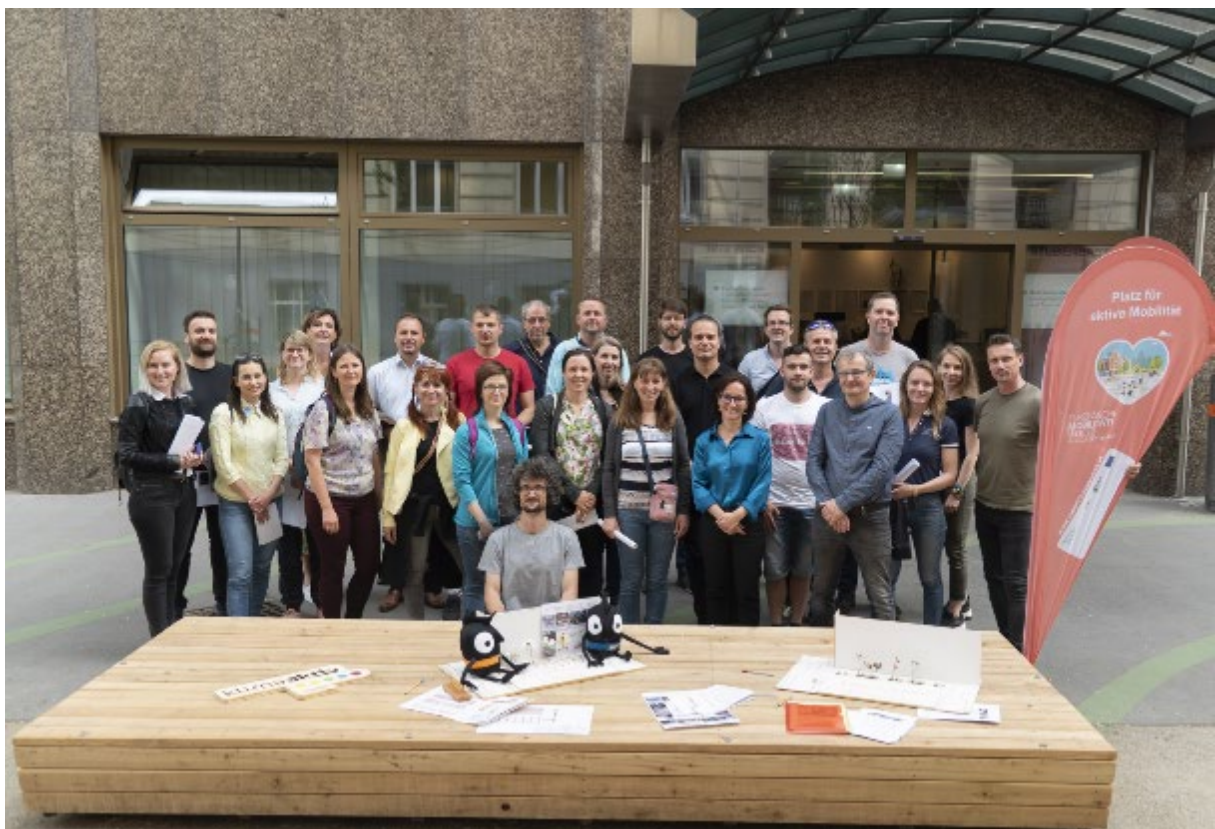
Ulicami Viedne – rôznorodé príklady riešenia transformácie ulíc (vylúčená motorová doprava, pridaný priestor chodcom a cyklistom, výsadba zelene/parkletov/záhradok na pôvodných miestach parkovísk, oddychové a zelené zóny a pod.)

Účastníci študijnej cesty pred budovou ministerstva BMK vo Viedni

Zoznam účastníkov:

p.č.	Organizácia	Meno účastníka
1	Prešovský samosprávny kraj	Andrejková Mária
2	S.M.S., spol.s r.o., Lipt. Mikuláš	Beszédesová Martina
3	Mestský úrad Pezinok	Gušťaříková Jana
4	Slovenská agentúra životného prostredia	Hamranová Tatiana
5	Mestský úrad Nitra	Janček Ivan
6	PREBUS s.r.o., Banská Bystrica	Jombík Peter
7	Mestský úrad Ružomberok	Jurčo Jozef
8	Banskobystrický samosprávny kraj	Kasová Hana
9	Košický samosprávny kraj	Kováčová Barbora
10	Mestský úrad Spišská Nová Ves	Leskovjanská Katarína
11	OCI BB	Majer Michal
12	Mestský úrad Trenčianske Teplice	Mičega Miloš
13	Trenčiansky samosprávny kraj	Molnárová Andrea
14	Trnavský samosprávny kraj	Németh Roland
15	Mestský úrad Nové Zámky	Paksi Attila
16	Obecný úrad Ivanka pri Dunaji	Pavle Miroslav
17	IDS Východ	Pčolka Patrik
18	Magistrát hl. mesta Bratislava	Remiášová Zuzana
19	Bratislavský samosprávny kraj	Rózsar Peter
20	Miestny úrad Bratislava, m.č. Ružinov	Rusnáková Patrícia
21	Mestský úrad Žilina	Slebodník Ľuboš
22	B-cyklo s.r.o., Banská Bystrica	Štulajterová Andrea
23	Mestský úrad Senec	Štureková Beáta
24	Mestský úrad Šamorín	Tóth László
25	Tlmočník, lektor	Zahradník Marek